

Hartfalen – prolactineremmers

1499

HF: hartfalen

Datum literatuursearch: 9-10-2017

CONCLUSIE

Werkgroep, 15 november 2017: alleen bewaken op verergering van de aandoening en niet op de aandoening als risicofactor, dit geldt dan ook voor de groep prolactineremmers.

Prolactineremmers kunnen orthostatische hypotensie veroorzaken door activatie van de dopamine-2-receptoren. Dit leidt tot een verminderde afgifte van noradrenaline. Hierdoor is er minder vasoconstrictie, waardoor er verlaging van de bloeddruk optreedt. Patiënten met hartfalen hebben een verhoogd risico op orthostatische hypotensie. In de literatuur zijn geen gegevens beschikbaar over een verhoogd risico op orthostatische hypotensie bij patiënten na gebruik van prolactineremmers. Daarnaast ontbreekt onderbouwing voor verergering van hartfalen na gebruik van prolactineremmers door patiënten met hartfalen. In één studie is een eenmalige dosis van bromocriptine onderzocht bij patiënten met hartfalen. Hierin werd verbetering van het hemodynamisch profiel bij hartfalen waargenomen. Het is onbekend wat de effecten van bromocriptine zijn op hartfalen op de lange termijn. Op basis van de beschikbare gegevens worden prolactineremmers niet bewaakt bij patiënten met hartfalen.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

- Er zijn veel studies beschikbaar over de behandeling met bromocriptine bij peripartum-cardiomyopathie, wat zich kan uiten in acuut hartfalen.
- Voorheen werd bij de KNMP bromocriptine apart bewaakt van cabergoline en quinagolide (niet bewaakt). In deze herziening zijn de middelen onder de groep prolactineremmers beoordeeld.

PICO

P(atient)	Patiënt met hartfalen
I(ntervention)	Gebruik van prolactineremmer (bromocriptine, cabergoline of quinagolide)
C(omparison / Control)	Patiënt zonder hartfalen
O(utcome)	Verergering van hartfalen

PUBMED

Zoekterm:

"Heart Failure"[Mesh] AND ("Bromocriptine"[Mesh] OR "cabergoline"[Supplementary Concept] OR "quinagolide"[Supplementary Concept])

OVERIG – voldoet niet aan de PICO

Bron	Resultaten/Opmerkingen
Francis, G. S., Parks, R., & Cohn, J. N. (1983). The effects of bromocriptine in patients with congestive heart failure. <i>American heart journal</i> , 106(1), 100-106.	• Case-series over het effect op hemodynamische parameters: noradrenaline plasmaspiegel en reninespiegel zijn gemeten in 10 patiënten met hartfalen na eenmalige dosis bromocriptine 2,5 mg oraal. • Bromocriptine verbetert acuut het hemodynamisch profiel van hartfalen. • Inname van bromocriptine werd goed getolereerd bij patiënten met hartfalen zonder ernstige bijwerkingen. Opmerkingen auteurs: • Geen orthostatische hypotensie waargenomen tijdens de studie omdat patiënten horizontaal lagen. Opmerkingen SHB: • Lange termijn effect van bromocriptine is onbekend op hartfalen.
Renoux, C., Dell'Aniello, S., Brophy, J. M., & Suissa, S. (2012). Dopamine agonist use and the risk of heart failure. <i>Pharmacoepidemiology and drug safety</i> , 21(1), 34-41.	• Case-controle studie: onderzoek naar verhoogde risico op hartfalen bij gebruik van dopamine agonisten bij de behandeling van Parkinson in 26814 patiënten. • Bij gebruik van dopamine agonist is een verhoogd incidentie van hartfalen (RR = 1.58, 95%CI 1.26-1.96) gevonden t.o.v. controle groep. • Alleen bij pramiprexol en cabergoline (RR = 2.07, 95%CI 1.39-3.07) is individueel een verhoogd incidentie gevonden op hartfalen t.o.v. controle groep. • Bij bromocriptine is geen verhoogde incidentie gevonden; quinagolide is niet meegenomen in de studie. Opmerkingen SHB: • Patiënten voldoen niet aan de PICO; juist patiënten met een voorgeschiedenis van HF of behandeld zijn voor HF zijn geëxcludeerd.
Kaushik, P., Vatsavai, S. R., Banda, V. R., Sanghi, P. K., Ahmad, M., & Kaushik, R. (2004). Acute onset of severe dilated cardiomyopathy during bromocriptine therapy. <i>Annals of Pharmacotherapy</i> , 38(7-8), 1219-1221.	• Case-report met 31 jarige vrouw heeft verwijde cardiomyopathie met symptomen van hartfalen ontwikkeld na 1 maand gebruik van bromocriptine 5 mg oraal voor microprolactinoma. • Geen voorgeschiedenis van diabetes of cardiale problemen. Geen gebruik van alcohol of cocaïne. • ECG bevestigde verwijde linker ventrikel, ejectiefractie 20-25%. • Na behandeling met furosemide, quinapril en metoprolol en staken van bromocriptine: verbetering van klachten al na 2 dagen. Na 14 dagen verbetering ejectiefractie naar 65%. Na 2 maanden geen sprake meer van hartfalen. • Geen rechallenges met bromocriptine gedaan. Opmerkingen SHB: • Patiënt voldoet niet aan de PICO.

EMBASE

Zoekterm:

('heart failure'/mj OR 'backward failure, heart' OR 'cardiac backward failure' OR 'cardiac decompensation' OR 'cardiac failure' OR 'cardiac incompetence' OR 'cardiac insufficiency' OR 'cardiac stand still' OR 'cardial decompensation' OR 'cardial insufficiency' OR 'chronic heart failure' OR 'chronic heart insufficiency' OR 'decompensatio cordis' OR 'decompensation, heart' OR 'heart backward failure' OR 'heart decompensation' OR 'heart failure' OR 'heart incompetence' OR 'heart insufficiency' OR 'insufficiencia cordis' OR 'myocardial failure' OR 'myocardial insufficiency') AND (('bromocriptine'/mj OR '2 bromo alpha ergocriptine' OR '2 bromo alpha ergocryptin' OR '2 bromo alpha ergocryptine' OR '2 bromoergocryptine' OR 'antipark' OR 'bromed' OR 'bromergon' OR 'bromocriptin' OR 'bromocriptine' OR 'bromocryptine' OR 'bromoergocriptine' OR 'bromoergocryptine' OR 'bromokin' OR 'bromopar' OR 'cb 154' OR 'cb154' OR 'ergobromocriptine' OR 'ergoset' OR 'serocryptin') AND ('cabergoline'/mj OR '1 (6 allylergoline 8beta carbonyl) 1 (3 dimethylaminopropyl) 3 ethylurea' OR '1 ethyl 3 (3 dimethylaminopropyl) 3 (6 allylergoline 8beta carbonyl) urea' OR 'actualene' OR 'cabarsuss' OR 'cabaser' OR 'cabaseril' OR 'cabergolin' OR 'cabergolina' OR 'cabergoline' OR 'cabest' OR 'dostinex' OR 'fce 21336' OR 'fce21336' OR 'sogilen' OR 'sostilar' OR 'velactis') OR 'quinagolide'/mj OR 'cv 201502' OR 'cv 205' OR 'cv 205 502' OR 'cv 205-502' OR 'cv 205502' OR 'cv201502' OR 'cv205' OR 'cv205 502' OR 'cv205-502' OR 'cv205502' OR 'n, n diethyl n` (1, 2, 3, 4, 4alpha, 5, 10, 10abeta octahydro 6 hydroxy 1 propyl 3 benzo [g] quinoliny) sulfamide' OR 'norprolac' OR 'quinagolide' OR 'quinagolide hydrochloride' OR 'sdz 205 502' OR 'sdz 205-502' OR 'sdz 205502' OR 'sdz205 502' OR 'sdz205-502' OR 'sdz205502')

Bron	Bewijs	Resultaten/Opmmerkingen
Geen aanvullende relevante studies gevonden		

RICHTLIJNEN

Bron	Bewijs	Resultaten/Opmmerkingen
Multidisciplinaire richtlijn Hartfalen 2010 ESC, ACCF/AHA guideliness	Geen	Geen info over hartfalen & prolactineremmers

OVERIGE

Bron	Effect
SPC bromocriptine (Parlodel) 26-03-2015	<u>Geen info over hartfalen</u> <u>Rubriek 4.8. bijwerkingen:</u> Bloedvataandoeningen Soms: hypotensie; orthostatische hypotensie (zeer zelden leidend tot syncope)
SPC cabergoline (Dostinex) 25-10-2015	<u>Rubriek 4.4. waarschuwingen</u> Hartfalen: gevallen van valvulaire en pericardiale fibrose hebben zich vaak gemanifesteerd als hartfalen. Valvulaire fibrose (en constrictieve pericarditis) dient daarom uitgesloten te worden indien dergelijke symptomen zich voordoen. Posturale hypotensie: Posturale hypotensie kan optreden na toediening van cabergoline. Voorzichtigheid dient te worden betracht wanneer cabergoline tegelijkertijd wordt toegediend met andere medicijnen waarvan bekend is dat ze de bloeddruk verlagen. <u>Rubriek 4.8. bijwerkingen:</u> Vaak: bij patiënten onder langdurige behandeling heeft cabergoline over het algemeen een hypotensief effect, posturale hypotensie, opvliegers**

SPC quinagolide (Norprolac) – 21-03-2016	<u>Rubriek 4.4. waarschuwingen</u> Omdat orthostatische hypotensie in zeldzame gevallen kan leiden tot syncope, wordt aanbevolen de bloeddruk zowel in liggende als in staande houding te meten gedurende de eerste dagen van de behandeling en na dosisverhoging. Het kan vooral voor patiënten met ernstige hartziekten relevant zijn dat de orthostatische bloeddruk verandert met reflex toename van de hartslag. <u>Rubriek 4.8. bijwerkingen:</u> Vaak (1-10%): orthostatische hypotensie
---	--

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	Nee	Nee	04-06-2018